

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201220
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7920201220.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. Š., I. XX.XX.XXXX, umiestnenú v Reedukačnom centre Y., zast. kolíznym T. W.. E. Z., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu G., dieťa rodičov: F. Š.N., I. XX.XX.XXXX, Z. G. XXXX/XXX, N. H., otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaduje ústavnú starostlivosť u maloletej F. O., nar. XX.XX.XXXX.

II. Maloletú F. Š., I. XX.XX.XXXX, umiestňuje do Reedukačného centra Y., I. Š. N. X, Y..

III. Matka, F. Š., I. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletej F. Š., I. XX.XX.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne určené zákonom č. 601/2003 Zb. o životnom minime, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Y. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Zrušuje neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu G. sp. zn. 11P/49/2020-8 zo dňa 15.04.2020.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súdu bol dňa 18.03.2020 doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny G., ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd u maloletej F. Š., I. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť a maloletú F. umiestnil do Centra pre deti a rodiny v Y.. Matke žiadal uložiť povinnosť prispievať na jej výživu sumou dopovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu G. zo dňa 18.09.2019 bolo maloletej F. Š., I. XX.XX.XXXX, uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. a) zák. č. 36/2005 Z.z., na zabezpečenie odbornej diagnostiky. Maloletá bol umiestnená do starostlivosti Reedukačného centra Y.. Po právoplatnosti rozsudku boli v rodine vykonané opakované zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine, pri ktorých bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa sa na adrese svojho pobytu nezdržiava. Susedia uviedli, že matka v júni XXXX vycestovala do cudziny, údajne sa zdržiava v I.. Zo svojho informačného systému navrhovateľ zistil, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie sú jej vyplácané žiadne štátne a sociálne dávky. Otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený. Zo správy Reedukačného centra i osobnou návštevou dieťaťa navrhovateľ zistil, že maloletá je študentkou druhého ročníka trojročného odboru Služby a domáce práce na Odbornom učilišti v Y. a

má záujem štúdium ukončiť. Na začiatku budila dojem, že je utiahnuté a tiché dievča. Postupne sa u nej začali prejavovať výbuchy zlosti., nervozita, agresivita. Maloletá sa začlenila k problémovým dievčatám v skupine. Upokojila sa po návšteve krstnej mamy. Vianočné prázdniny strávila u starého otca, pobyt v jeho domácnosti mal negatívny vplyv na jej psychický stav. Po návrate do zariadenia bola maloletá hospitalizovaná na psychiatrii, nakoľko dostala záchvat. Je zrejmé, že výchovné opatrenie neplní svoj účel, je nevyhnutné, aby pokračoval proces prevýchovy, nakoľko zmeny v správaní maloletej nie sú dostatočne fixované.

2. Matka maloletej sa k návrhu nevyjadrila. Zásielky, ktoré boli matke doručované na adresu jej trvalého bydliska sa vrátili súdu nedoručené. Matka by sa podľa vykonaného šetrenia mala zdržiavať v I., no presnú adresu jej súčasného pobytu sa napriek vykonanému šetreniu súdu zistiť nepodarilo. Súd matke doručil návrh podľa § 116 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

3. Kolízna opatrovníčka sa k návrhu nevyjadrila.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 12.06.2020. Na toto pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ani kolízny opatrovník. Súd vykonal pojednávanie za splnenia podmienok uvedených v § 178 CSP v ich neprítomnosti.

5. Z rodného listu maloletého dieťaťa súd zistil, že matkou dieťaťa je F. Š., I.. XX.XX.XXXX, otec dieťaťa nie je uvedený.

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/204/2018 súd zistil, že Rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/204/2018-60 zo dňa 18.09.2019, súd na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. nariadil výchovné opatrenie, v zmysle § 37 ods. písm. a) Zák. č 36/2005 Z.z, na zabezpečenie diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykoná odbornú diagnostiku, najdlhšie na dobu šiestich mesiacov v Reedukačnom centre Y.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2019.

7. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/49/2020 súd zistil, že Uznesením sp. zn. 11P/49/2020-8 zo dňa 15.04.2020, súd na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne umiestnil maloletú F. Š., I.. XX.XX.XXXX, do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a to do Reedukačného centra Y., I. Š. N. X, Y.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2020 a vykonateľným sa stalo dňa 15.04.2020.

8. Zo správy Reedukačného centra Y. súd zistil, že maloletá F. bola prijatá do zariadenia dňa 30.11.2018. V školskom roku 2019/2020 je žiačkou druhého ročníka trojročného odboru Služby a domáce práce na Odbornom učilisti v Y., ktoré je súčasťou centra. Na teoretickom vyučovaní je maloletá pohodlná a tvrdí, že jej na výsledkoch nezáleží. Pri hodnotení je však požadovačná a žiada neprímerane dobré hodnotenie. Vidí sa v lepšom svetle. Na odbornom výcviku je plnenie plánu pre F. navrhujúce, hľadá výhovorky. Vyžaduje kontrolu a usmernenie. Má veľa konfliktov so spolužiačkami, ohovára a vymýšľa si. K pedagogickým pracovníkom sa snaží správať slušne. Maloletá tvrdí, že sa vo svojej skupine cíti zle. Vyhľadáva spoločnosť dospelých. Dieťa sa nevedelo vysporiadať so situáciou v rodine. Zmena nastala po tom, čo sa začala kontaktovať s krstnou mamou, ktorá má na ňu pozitívny vplyv. Po jej návštevách v zariadení sa F. upokojila. U krstnej mamy strávila i prázdniny, vrátila sa včas a v poriadku. Vianočné prázdniny trávila u starého otca, no vrátila sa v nepohode, začala so sebaškodzovaním. Bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, V súčasnosti sa jej stav stabilizoval, pravidelne užíva lieky. Zariadenie realizovalo sanáciu jej zanedbaného zubného aparátu, maloletá má zubnú náhradu. W. na realizáciu zákroku prispela sumou 80,-Eur. Reedukačný proces u maloletej nie je ukončený, dieťa potrebuje dlhší čas na reedukáciu.

9. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu a doplnil, že umiestnenie maloletej F. v Reedukačnom centre je najlepším spôsobom starostlivosti o toto dieťa. O maloleté dieťa nejaví skutočný záujem žiaden z príbuzných. Matka dieťaťa sa zdržiava v cudzine na neznámom mieste; nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie sú jej vyplácané štátne dávky, ani sociálne dávky a príspevky.

10. Podľa ust. § 54 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením

ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

12. Podľa ust. § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

13. Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení).

14. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú ročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa ust. § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

17. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že výchova maloletej F. Š. je vážne narušená. Dieťa sa od 30.11.2018 nachádza v Reedukačnom centre v Y., kde sa štúdiom v odbore služby a domáce práce na Odbornom učilišti pripravuje na svoje budúce povolanie. Aj napriek tomu, že sa snaží dodržiavať školský poriadok a voči pedagogickým pracovníkom sa snaží správať slušne, medzi spolužiakami vyvoláva hádky, ohovára a vymýšľa si. Prejavuje sa u nej výbušnosť, nervozita a zlosť. Maloletá sa nevie vysporiadať so situáciou v rodine, pozitívny vplyv na ňu má krstná matka. Po jej návštevách sa maloletá vie upokojiť, u krstnej matky strávila letné prázdniny. Po návrate z vianočných prázdnin u starého otca maloletá začala so sebaškodzovaním, bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Pravidelne užíva lieky. Matka neprejavuje záujem o výchovu maloletého dieťaťa, dokonca, sporadicky dieťa telefonicky kontaktuje. Keďže dieťa nezvláda situáciu v rodine a matka o dieťa neprejavuje riadny záujem, aplikácia miernejších výchovných opatrení by sa minula účinku. Najvhodnejším a v podstate aj jediným spôsobom na zabezpečenie výchovy dieťaťa je v danom prípade nariadenie ústavnej starostlivosti. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo umiestnené v zariadení, kde mu bude poskytnutá náležitá starostlivosť, liečba a terapia zameraná na nápravu správania maloletej. Vzhľadom na uvedené súd nariadil maloletej podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre Y.. Pri výbere vhodného zariadenia súd zohľadnil prípravu na budúce povolanie maloletej, ktorý je v druhom ročníku trojročného študijného odboru na odbornom učilišti plánuje štúdium ukončiť.

18. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, matke súd uložil povinnosť platiť na maloletú F. výživné v minimálnej zákonnej výške, t.j. vo výške 30% sumy životného minima pre neplnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje finančné možnosti, keďže v konaní nebolo preukázané, že by príjem a majetkové pomery otca umožnili

uložiť výživné vo vyššej sume. V deň vyhlásenia rozsudku predstavuje mesačná výška výživného sumu 28,79 Eur (zák. č. 601/2003 Z.z. v spojení s opatrením MPSVaR SR č. 183/2019 Z.z.). Pri určení výšky výživného, ktoré je matka povinná platiť, súd vychádzal zo skutočnosti, že matka dieťaťa sa nachádza na neznámom mieste, jej príjem nie je známy. Matka je povinná platiť výživné na účet Reedukačného centra Y. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

19. Súd súčasne zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/49/2020-8 zo dňa 15.04.2020, ktorým bola maloletá F. Š., I.. XX.XX.XXXX, dočasne umiestnená do starostlivosti Reedukačného centra Y..

20. O trovách konania sú rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak vo veciach starostlivosti o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť uvedenú vo výrokovej časti tohto rozsudku, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).